

**Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap**

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Driestar educatief
t.a.v. het College van Bestuur
Postbus 368
2800 AJ GOUDA

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum **2 - OKT 2019**

Betreft **Besluit macrodoelmatigheid hbo bacheloropleiding Leraar voortgezet
onderwijs van de tweede graad in Godsdienst**

Onze referentie
16682928

Uw brief van
17 juli 2019

Bijlagen
1

Geacht college,

Met uw brief van 17 juli 2019, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 22 juli 2019, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo bacheloropleiding Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst als bekostigde opleiding te verzorgen in Gouda.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 9 september 2019, kenmerk 2019/074, positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de hbo bacheloropleiding Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst als bekostigde opleiding te verzorgen in Gouda.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen 10 maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Croho. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met registersho@duo.nl

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO Bezwaarschriftencommissie, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.duo.nl/zakelijk onder 'Oneens met Duo'.

Onze referentie
16682928

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de Vereniging Hogescholen.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F.A. Hofman

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 28
2514 JK Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

OCW Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Driestar educatief deeltijd en duale hbo bachelor Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst Gouda	2019/074	09/09/2019

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 22/07/2019 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Driestar educatief om de hbo bachelor Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst als bekostigde opleiding te verzorgen te Gouda (brief van 17/07/2019 zonder kenmerk). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van Driestar educatief om de hbo bachelor Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst als bekostigde opleiding te Gouda te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de hbo bachelor Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst in Gouda aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige hbo bachelor in het Croho onderdeel Onderwijs. De opleiding omvat 240 EC en wordt in deeltijd- en duale vorm aangeboden.

De aangevraagde opleiding wordt al sinds 1979 in onbekostigde vorm aangeboden door de Stichting Cursus Godsdienstonderwijs (CGO). Aanvrager wenst de opleiding vanaf 1 september 2020 in bekostigde vorm aan te bieden. Aanvrager heeft volgens het principe Opleiden in de School voor reeds bestaande lerarenopleidingen al een samenwerkingsverband met drie opleidingsscholen. Aanvrager wil de hbo bachelor Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst nu eveneens gaan aanbieden binnen deze drie opleidingsscholen. Tevens zal samengewerkt worden met acht partnerscholen binnen het Bestuurdersoverleg Reformatorische scholen voortgezet onderwijs (BORVO). Het is ook mogelijk om de opleiding te volgen via de reguliere route met het oog op een toekomstige baan in het onderwijs.

De opleiding bestaat inhoudelijk uit vakken als Inleiding Theologie, Oude Testament en Nieuwe Testament, Kerkgeschiedenis, Ethiek, Filosofie, Multiculturele samenleving, Dogmatiek en Hermeneutiek. Ook wordt onderwezen in algemene vakken als persoonlijke vorming, pedagogiek, ICT en vakdidactiek. Stages vormen een belangrijk onderdeel van de opleiding.

Instroom in de opleiding is mogelijk met een mbo-4 diploma en met een afgeronde opleiding havo of vwo. Aanvrager verwacht dat de instroom met name zal bestaan uit werkenden die de opleiding via Opleiden in de School gaan volgen.

Afgestudeerden van de opleiding kunnen met de verworven tweedegraads bevoegdheid lesgeven in het voortgezet onderwijs en het mbo.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de hbo bachelor Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Aanvrager verwijst ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte naar het AIS van ROA. Aanvrager doet tevens een beroep op de gegevens over de arbeidsmarktperspectieven in het rapport 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2022' van ROA uit 2017. Aangezien dit rapport is gebaseerd op de gegevens in ROA's database AIS en deze database de meest geactualiseerde gegevens bevat, verwijst de commissie naar hetgeen hieronder wordt overwogen over het AIS van ROA. Ook verwijst aanvrager naar de 'Factsheet Arbeidsmarkt Onderwijs' (2019) van het UWV alsmede de 'Sectoranalyse Onderwijs' van Regioplan (2017). Aanvrager doet verder een beroep op de 'Arbeidsmarktbarometer' van VOION, het Arbeidsmarkt- en Opleidingsfonds Voortgezet Onderwijs (2018) en heeft ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte tevens de vacaturesite <https://www.indeed.nl> geraadpleegd (peildatum 12/07/2019). Aanvrager heeft een enquête uitgezet onder stakeholders binnen de drie opleidingsscholen en de acht partnerscholen. Aanvrager verwijst ook naar een drietal Kamerbrieven van de Ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media over werken in het onderwijs (24 augustus 2018, nr. 318 en 16 januari 2019, nrs. 344 en 345). Aanvrager heeft tevens een beroep gedaan op de 'Lerarenagenda 2013-2020' (2016) en ten slotte op de door het Ministerie van OCW gestarte Innovatielmpuls Onderwijs (geïnitieerd in 2010).

Aanvrager stelt dat binnen ROA's database AIS voor de hbo bachelor Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst het opleidingstype hbo Leraar algemene vakken en de beroepsgroep Docenten algemene vakken secundair onderwijs relevant zijn. Binnen ROA's systematiek worden bij het opleidingstype verwachte vacatureaantallen gerelateerd aan de uitstroom uit opleidingen. Deze geven dus een goed beeld van de verhouding tussen aantallen werkzoekenden en baanopeningen. Bij de tabellen per beroepsgroep geeft ROA enkel een beeld van het aantal verwachte vacatures, zonder daarbij de uitstroom van opleidingen te betrekken.

Om die reden kent de commissie het meeste gewicht toe aan relevante opleidingstypen in ROA's database AIS.

De commissie acht met aanvrager het opleidingstype hbo Leraar algemene vakken het meest relevant, omdat de aangevraagde hbo bachelor Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst in dit opleidingstype is ingedeeld. ROA verwacht bij het opleidingstype hbo Leraar algemene vakken 9200 schoolverlaters tegenover 10000 baanopeningen. ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden van dit opleidingstype als 'goed'. ROA verwacht grote knelpunten in de personeelsvoorziening in 2022.

Tabel 1. Arbeidsmarktprognose opleidingstype hbo Leraar algemene vakken

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
hbo Leraar algemene vakken	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022		2700	17	2.7	erg hoog
hbo Leraar algemene vakken	verwachte vervangingsvraag tot 2022		7300	47	6.7	erg hoog
hbo Leraar algemene vakken	verwachte baanopeningen tot 2022		10000	64	8.6	erg hoog
hbo Leraar algemene vakken	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2022		9200	59	8	erg hoog
hbo Leraar algemene vakken	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2022	0.97				groot
hbo Leraar algemene vakken	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2022	0.97				goed

bron: ROA, AIS

Aanvrager stelt dat uit de 'Factsheet Arbeidsmarkt Onderwijs' van het UWV volgt dat er in het voortgezet onderwijs een groot aandeel docenten van 55 jaar of ouder werkt en dat dit derhalve tot een grote vervangingsvraag leidt (p. 4). De commissie constateert dat er ten gevolge van de vergrijzing in het voortgezet onderwijs een grote vervangingsvraag zal ontstaan, doch concludeert op grond van genoemde Factsheet dat de tekorten voor wat betreft leraren Godsdienst en Levensbeschouwing in het voortgezet onderwijs laag zijn (p. 4).

Uit de 'Sectoranalyse Onderwijs' komt naar voren dat afgestudeerden van de opleiding Godsdienst-Pastoraal werk relatief vaak niet in het onderwijs werkzaam zijn. Aangezien er volgens deze analyse in 2024 tekorten worden voorzien aan docenten Levensbeschouwing/Godsdienst (29 fte) concludeert aanvrager dat er kansen bestaan op de arbeidsmarkt voor afgestudeerden van de hbo bachelor Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst (p. 129). De commissie leidt uit deze informatie een geringe arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de aangevraagde opleiding af.

De 'Arbeidsmarktbarometer' van VOION laat zien dat het aantal vacatures voor leraren voortgezet onderwijs in het studiejaar 2017/2018 groot is: 10.277 vacatures met een vacature-intensiteit van 10,6 % (p. 25). Aanvrager concludeert op grond van deze informatie dat er een grote arbeidsmarktbehoefte aan leraren in het voortgezet onderwijs bestaat en derhalve óók aan leraren Godsdienst. De commissie heeft op grond van meer specifieke cijfers van de 'Arbeidsmarktbarometer' echter kunnen vaststellen dat er voor leraren Godsdienst en Levensbeschouwing relatief weinig vacatures zijn en dat ook weinig naar deze vacatures is gezocht in het studiejaar 2017/2018 (p. 29 en 30).

Aanvrager heeft op 12/07/2019 de vacaturesite www.indeed.nl geraadpleegd en stelt dat er op die datum 31 relevante vacatures beschikbaar waren. De commissie kan deze informatie niet verifiëren, aangezien aanvrager het vacatureoverzicht niet heeft bijgevoegd.

Aanvrager heeft een enquête uitgezet onder acht stakeholders binnen de drie opleidingsscholen en de acht partnerscholen, waarin gevraagd wordt naar de plaats en omvang van het vak Godsdienst en Levensbeschouwing binnen het curriculum, de vervangingsbehoefte door natuurlijk verloop en de scholingsbehoefte in het kader van professionalisering en duurzame inzetbaarheid. Per saldo wordt er op de acht partnerscholen in totaal ruim 2100 uur per week aan het vak Godsdienst besteed. Geen van de partnerscholen heeft willen aangeven hoeveel leraren zonder lesbevoegdheid werkzaam zijn binnen de betreffende school. Van de 232 leraren Godsdienst en Levensbeschouwing hebben 51 leraren een leeftijd van 55 jaar of ouder en 26 van hen zijn ouder dan 60 jaar. Aanvrager leidt hieruit af dat er de komende jaren jaarlijks gemiddeld 5 leraren Godsdienst en Levensbeschouwing met pensioen gaan. Aanvrager stelt dat er naast pensionering ook een instroombehoefte bestaat op grond van vervanging van leraren Godsdienst en Levensbeschouwing die om andere redenen dan pensionering zijn uitgestroomd (24 personeelsleden in de afgelopen vijf jaar). Ten slotte stelt aanvrager dat er in het kader van duurzame inzetbaarheid en het werken in kleine teams behoefte bestaat aan leraren die een bevoegdheid gaan halen voor het vak Godsdienst en Levensbeschouwing, naast de bevoegdheid in hun eigen vakgebied. Van de acht partnerscholen hebben vijf scholen aangegeven in de komende vijf jaar leraren op deze wijze te willen opleiden (21 personeelsleden). Aanvrager verwacht een jaarlijkse instroombehoefte binnen de partnerscholen van 20 leraren Godsdienst en Levensbeschouwing in 2020 oplopend naar 26 leraren in 2024. De commissie is van mening dat deze cijfers wijzen op zowel een (kleine) arbeidsmarktbehoefte aan als een opscholingsbehoefte van leraren Godsdienst en Levensbeschouwing.

Aanvrager heeft de partnerscholen binnen het samenwerkingsverband BORVO gevraagd om hun steun voor de aangevraagde opleiding expliciet uit te spreken. Naast de inventarisatie van de instroombehoefte zoals hierboven besproken hebben de acht partnerscholen per brief verklaard dat zij zich actief zullen inzetten om studenten van de hbo bachelor Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst op te leiden. Aanvrager geeft aan dat de partnerscholen minimaal 27 en maximaal 43 studenten willen opleiden, uitkomende op een gemiddelde van 35 studenten over een periode van vijf jaar. Dit betekent een jaarlijkse instroom van 7 tot 8 studenten. De commissie kent aan deze concrete toezeggingen voldoende relevantie toe om uit te gaan van het bestaan van een opscholingsbehoefte voor Leraren voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst.

Aanvrager verwijst tevens naar een drietal Kamerbrieven over werken in het onderwijs. De commissie betreft alleen Kamerbrief nr. 344 van 16 januari 2019 bij de beoordeling, omdat uit de overige twee brieven geen arbeidsmarktbehoefte kan worden afgeleid. In Kamerbrief nr. 344 wordt beschreven dat er in het voortgezet onderwijs, uitgaande van de verwachte uitstroom en de mogelijke instroom van leraren, voor het schooljaar 2023/2024 bij gelijkblijvende omstandigheden een tekort van 1.075 fte aan leraren verwacht wordt (p. 7). Een deel van de lessen wordt onbevoegd of onderbevoegd gegeven, hetgeen wijst op krapte van de arbeidsmarkt (p. 8). De baankansen van afgestudeerden van lerarenopleidingen nemen volgens aanvrager toe, maar uit dezelfde Kamerbrief blijkt ook dat het vak Godsdienst en Levensbeschouwing permanente lage tekorten kent (p. 8). De commissie is het met aanvrager eens dat deze Kamerbrief blijkt geeft van een klein tekort aan leraren Godsdienst en Levensbeschouwing.

In de 'Lerarenagenda 2013-2020' wordt gesteld dat de vergrijzing van het lerarenbestand de komende jaren tot een flinke uitstroom van de zittende populatie leraren zal leiden en derhalve de behoefte aan nieuwe leraren zal versterken (p. 5). Aanvrager leidt uit deze informatie af dat er ook een behoefte aan afgestudeerden van de hbo bachelor Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst bestaat.

De 'Lerarenagenda' koppelt de arbeidsmarktbehoefte vooral aan tekortvakken als wiskunde, Nederlands en Duits en verwijst niet specifiek naar het vak Godsdienst en Levensbeschouwing. De commissie constateert dat uit de 'Lerarenagenda' niet volgt dat er een behoefte op de arbeidsmarkt bestaat aan leraren Godsdienst en Levensbeschouwing.

Ten slotte doet aanvrager een beroep op de in 2010 vanuit het Ministerie van OCW gestarte 'Innovatielimpuls Onderwijs'. De pilots hebben een impuls gegeven aan het werken in kleine, diverse onderwijsteams in plaats van in het werken vanuit de traditionele homogene vakgroepen. Aanvrager acht het wenselijk dat leraren flexibel inzetbaar zijn en over meerdere bevoegdheden beschikken. Ook verwacht aanvrager dat de geschetste ontwikkeling zal zorgen voor een toename van het aantal leraren dat zich laat opleiden tot een tweede bevoegdheid (in Godsdienst en Levensbeschouwing). De commissie deelt de mening van aanvrager dat het werken in teams van leraren vanuit meerdere disciplines zou kunnen leiden tot een kleine toename van leraren die een tweede lesbevoegdheid willen behalen.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat aanvrager heeft aangetoond dat de hbo bachelor Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst beantwoordt aan een geringe arbeidsmarktbehoefte.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Aanvrager doet ter onderbouwing van een maatschappelijke behoefte onder meer een beroep op 'De Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek 2015-2025: de waarde(n) van weten' van het Ministerie van OCW (2015) en het rapport van de Onderwijsraad 'Ruim baan voor leraren' (2018). De laatstgenoemde bron heeft aanvrager geschaard onder de (kwalitatieve) arbeidsmarktbehoefte, maar de commissie is van mening dat deze bron eerder blijk geeft van een maatschappelijke behoefte.

In 'De Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek 2015-2025: de waarde(n) van weten' wordt kort gewezen op het belang van lessen in burgerschap (p. 24). Bij burgerschapsonderwijs is volgens aanvrager inzicht in pluriformiteit en diversiteit en de rol die religie en levensbeschouwing hebben in de samenleving essentieel. Aanvrager stelt dat leraren Godsdienst en Levensbeschouwing hierin een belangrijke rol hebben. De 'Strategische Agenda' koppelt het belang van lessen in burgerschap echter niet aan een behoefte aan leraren Godsdienst en Levensbeschouwing. De commissie constateert dat uit deze bron niet blijkt dat er een maatschappelijke behoefte aan afgestudeerden van de hbo bachelor Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst bestaat.

Het rapport van de Onderwijsraad 'Ruim baan voor leraren' onderstreept de behoefte en noodzaak om leraren breder te kunnen inzetten en hun loop- en ontwikkelperspectieven te verbeteren (p. 7). Aanvrager wijst in dat kader op de aanbeveling van de Onderwijsraad om leraren bevoegdheden voor één of meerdere specialisaties te laten halen, in concreto een tweede bevoegdheid in Godsdienst en Levensbeschouwing (p. 7). De commissie is van mening dat het rapport een indicatie biedt dat de voorgenomen bachelor Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst beantwoordt aan een maatschappelijke behoefte.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat een maatschappelijke behoefte is aangetoond.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke en een geringe arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 22/07/2019 is op de website van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van Driestar educatief om de hbo bachelor Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst in Gouda aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen op basis van gegevens afkomstig van de kennisbank van de Vereniging Hogescholen. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod schommelt sinds het studiejaar 2016/2017 rond de 60 studenten. De opleiding aan Inholland is inmiddels gestopt en de opleidingen aan de Christelijke Hogeschool Ede en de Christelijke Hogeschool Windesheim laten respectievelijk een stabiele instroom in de laatste 3 jaar en een toenemende instroom zien.

Tabel 2. Instroom hbo bachelor Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst

instelling	'14-'15	'15-'16	'16-'17	'17-'18	'18-'19
Christelijke Hogeschool Ede (25BA)	38	37	23	22	22
Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU)	21	16	7	11	19
Fontys Hogescholen (30GB)	25	29	36	29	18
Inholland (27PZ)	5	4	0	0	0
Totaal	89	86	66	62	59

bron: DUO, bewerking ABF

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van onder meer toezeggingen van de opleidingsscholen. Voor studenten die de opleiding niet via opleidingsscholen zullen gaan volgen heeft aanvrager een analyse gemaakt van de instroomcijfers van de onbekostigde opleiding van het CGO van de afgelopen 5 jaar. Aanvrager verwacht dat in de periode 2020-2025 jaarlijks 14-19 studenten zullen instromen en dat de verwachte jaarlijkse instroom in de periode 2025-2030 15-20 studenten zal bedragen. De commissie acht deze prognose realistisch.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen opleiding hbo bachelor Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst wordt afgezet tegen de geringe arbeidsmarktbehoefte die bij criterium a is aangetoond, blijkt dat er vanuit de landelijke arbeidsmarkt gezien enige ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Vestiging van de opleiding in Gouda heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er enige ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo bachelor Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

Advies aan de NVAO over de naam- en taalkeuze en Croho indeling

De commissie heeft geconstateerd dat de voorgestelde naam van de opleiding passend is gelet op de namen van verwante opleidingen.

Bovendien heeft de commissie geconstateerd dat aanvrager de hbo bachelor Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst in het Croho onderdeel Onderwijs wil indelen. Dit voorstel sluit aan op de indeling van verwante bestaande opleidingen.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'P.M.M. Rullmann', written in a cursive style.

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

criterium a

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte. De arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de opleiding moet dus altijd onderbouwd worden. Daarnaast kan de aanvrager er ook voor kiezen om een maatschappelijke en/of wetenschappelijke behoefte aan de opleiding te beschrijven.

criterium b

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien. Hierbij wordt de nieuwe opleiding en de verwachte instroom in de opleiding gerelateerd aan het bestaande verwante opleidingsaanbod. Het instellingsbestuur beschrijft de instroom in het verwante aanbod en de verwachte instroom in de nieuwe opleiding. Aan de hand van die elementen wordt de vraag beantwoord of er ruimte is voor uitbreiding van het opleidingsaanbod met de aangevraagde opleiding.

Advies aan de NVAO over naam- en taalkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekeuzers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de taalkeuze: het uitgangspunt in de wet is dat een opleiding in het Nederlands wordt aangeboden. De arbeidsmarktbehoefte kan een reden zijn om een opleiding in een andere taal aan te bieden. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst de motivering van de taalkeuze bij Standaard 2 in het Accreditatiekader.

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekeuzers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.

